Discriminatie in Kennemerland

Cijfers en trends

2025

Discriminatie.nl Kennemerland (voorheen Bureau Discriminatiezaken Kennemerland) is een onafhankelijk antidiscriminatiebureau dat werkt aan het stimuleren van een tolerante samenleving en het tegengaan van ongelijke behandeling. Iedereen kan bij ons terecht voor advies en ondersteuning bij alle vormen van discriminatie en ongelijke behandeling. We behandelen en registreren individuele klachten, doen onderzoek, geven voorlichting en trainingen en adviseren organisaties op het gebied van antidiscriminatiebeleid en gelijke behandeling.

Discriminatie.nl Kennemerland
Postbus 284
2000 AG Haarlem
Tel. 023 531 5842

Mail: kennemerland@discriminatie.nl

Website: https://discriminatie.nl/kennemerland/

maart 2026

Discriminatie.nl
Kennemerland

Samenvatting

Record aantal discriminatieklachten in Kennemerland in 2025

In 2025 registreerde en behandelde Discriminatie.nl Kennemerland **1069 discriminatie-klachten**, een **stijging van 42%** ten opzichte van 2024. Dit is het hoogste aantal geregistreerde klachten tot nu toe.

De sterke stijging komt vooral door de 563 klachten/meldingen over de tweet van Geert Wilders waarin hij een jonge blonde vrouw tegenover een oudere moslimvrouw plaatst, met de verwijzing naar respectievelijk de PVV en PvdA. Dit is een zogenaamde clustermelding, een cluster aan meldingen over één incident. **Het totaal aantal discriminatieklachten zonder de meldingen over Wilders komt op 506. Ondanks de daling van 33% ten opzichte van 2024 waar we dan op uit komen, is er over de laatste jaren sprake van een opwaartse trend.** Zie grafiek 1.

De clustermelding over de tweet van Wilders[1] wordt apart benoemd en het effect is wel te zien in grafiek 1. maar zal niet terugkomen in de reguliere tabellen en grafieken en telt ook niet mee in de top 3-ranglijsten.

Het grote aantal Wilders-meldingen toont hoe breed de behoefte was om collectief onvrede te uiten. De tweet van Wilder heeft maatschappelijke impact. Het leidt bij Discriminatie.nl Kennemerland (en de andere antidiscriminatiebureaus) tot een flinke extra werkdruk terwijl we weinig concreet kunnen betekenen voor de melders.

Het aantal discriminatieklachten blijft met 506 hoog, mede doordat melden laagdrempeliger is geworden via de landelijke website Discriminatie.nl. Daarnaast kunnen we constateren dat de aandacht voor inclusie en discriminatiebestrijding groeit, net als de bereidheid om ervaringen bespreekbaar te maken. Mensen laten van zich horen omdat zij zich machteloos voelen over de wereld om hen heen, die verandert en verhardt. Internationale conflicten leiden ook in Kennemerland tot spanningen en discriminatie-incidenten. Voor sommige groepen voelt het de laatste jaren alsof Nederland, en dus ook Kennemerland, onveiliger is geworden (anti-Joodse en ook anti-moslimgeluiden, meer moeite met transgender en non-binaire personen).

Onderstaande incidenten zorgden voor een golf aan discriminatiemeldingen in Kennemerland (en in de rest van Nederland):

1. Clustermelding: 563 meldingen over Wilders-tweet
2. Clustermelding: 16 meldingen over SGP en rol van vrouwen in politiek en bestuur

Via het platform RITA (Report It Always) zijn 84 meldingen binnengekomen over vijandigheid jegens LHBTIQ+-personen in Haarlem. Deze meldingen zijn anoniem ingediend en daarom is het niet mogelijk om de melders te adviseren of ondersteuning te bieden. Aangezien het geen reguliere meldingen betreft, zijn zij niet meegenomen in het eindtotaal van 506 klachten en blijven zij buiten de verdere analyse in dit document.

De top drie discriminatieklachten 2025 op basis van discriminatiegrond is:

1. Afkomst/huidskleur
2. (Homo)seksuele gerichtheid
3. Geslacht

De meeste discriminatieklachten spelen zich in 2025 af op het terrein van:

1. Openbare ruimte
2. Arbeidsmarkt en Buurt & Wijk staan beiden op plaats 2
3. Collectieve voorzieningen

[1] Dit noemen we verder in het document Wilders-meldingen.

2025: Een jaar van scherpe tegenstellingen én groeiende bewustwording

In 2025 kwamen bij Discriminatie.nl Kennemerland 1069 klachten binnen over ongelijke behandeling, discriminatie en belediging. In 2024 waren dat er 751. Daarmee is het aantal klachten opnieuw toegenomen.

Deze stijging wordt echter mede verklaard door een groot aantal gelijksoortige klachten: 563 meldingen hadden betrekking op uitingen van Geert Wilders. Wanneer deze clusterklacht buiten beschouwing wordt gelaten, registreerden en behandelden wij in 2025 in totaal 506 discriminatieklachten.

In de rapportage benoemen we de clustermelding over de tweet van Geert Wilders een enkele keer kort en is het effect te zien in grafiek 1. Maar we laten de Wilders-meldingen in de verdere analyse en beschrijving over gronden en terreinen buiten beschouwing. De meldingen worden ook niet meegenomen in de top 3-ranglijsten. Er liggen twee afwegingen ten grondslag om de clustermelding in de analyse buiten beschouwing te laten:

- De omvang van de clustermelding zou de reguliere ontwikkelingen overschaduwen.
- Er is meer risico op misinterpretatie. De vergelijking met eerdere jaren wordt bemoeilijkt en lezers zouden kunnen concluderen dat discriminatie structureel is toegenomen bij alle maatschappelijke terreinen, terwijl dat niet het geval is.

Uit de Wilders-meldingen blijkt dat veel mensen de behoefte voelen hun onvrede kenbaar te maken door hiervan in groten getale melding te doen. Deze ontwikkeling heeft duidelijke maatschappelijke impact. Voor Discriminatie.nl Kennemerland (en de andere antidiscriminatiebureaus) leidt dit tot een aanzienlijke extra werkdruk, terwijl wij in deze gevallen vrijwel geen concrete ondersteuning aan melders kunnen bieden.

Het antidiscriminatiebureau (ADB) is beter vindbaar geworden vanwege de nieuwe naam Discriminatie.nl die per 1 januari 2024 door alle antidiscriminatiebureaus in Nederland wordt gehanteerd. Dat heeft in belangrijke mate geleid tot de sterke toename van het aantal klachten. Daarnaast constateren we:

- De maatschappelijke aandacht voor inclusie en discriminatiebestrijding neemt toe, evenals de bereidheid om hierover in gesprek te gaan.
- 2025 is het jaar van het Schoof/PVV-kabinet, dat weinig normen stelt als het gaat om gelijke behandeling, en het wij-zij denken aanwakkerde. Mensen laten van zich horen omdat zij zich machteloos voelen over de wereld om hen heen, die verandert en verhardt, zowel politiek als digitaal en zowel nationaal als internationaal. Op 29 oktober 2025 vonden er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats na de val van het kabinet.
- Internationale conflicten, zoals de oorlog in Oekraïne en de grootschalige aanval van Israël in Gaza, werkten door op lokaal niveau en leidden ook in Kennemerland tot spanningen en discriminatie-incidenten.
- Voor sommige groepen voelt het alsof Nederland, en dus ook Kennemerland, het afgelopen jaar onveiliger is geworden (anti-Joodse en ook anti-moslimgeluiden, meer moeite met transgender en non-binaire personen). Tegelijk groeit op de werkvloer en in het dagelijks leven de aandacht voor sociale en psychologische veiligheid, wat mensen kan aanmoedigen om discriminatie te melden.

Grafiek 1. Aantal geregistreerde klachten bij Discriminatie.nl Kennemerland

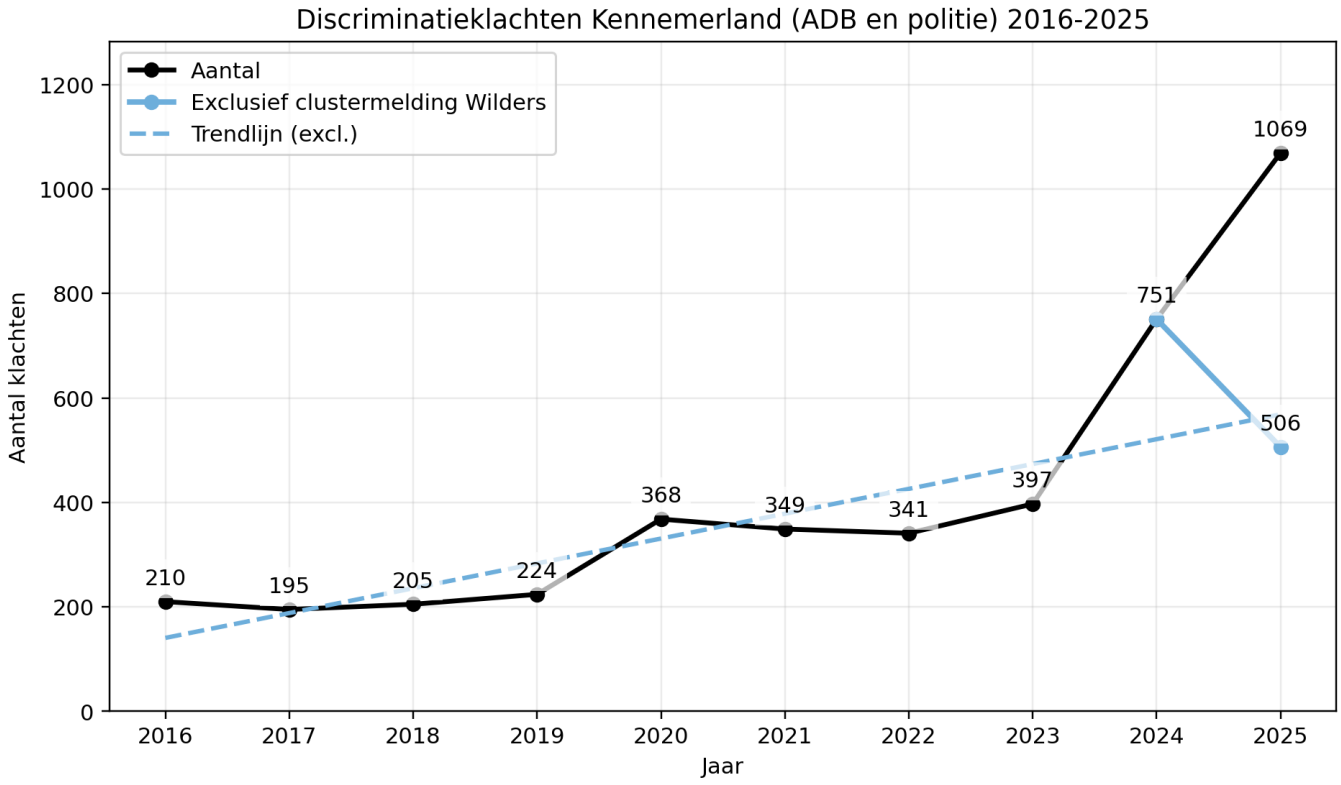

Bron: klachtenregistratie, ADV-net, Discriminatie.nl

In de komende paragrafen belichten we de belangrijkste ontwikkelingen.

Discriminatiegronden
In Nederland is de wettelijke norm dat iedereen gelijk behandeld wordt en discriminatie is dan ook verboden. Dit is vastgelegd in Artikel 1 van de Grondwet. Daarnaast zijn er wetten, zoals de Algemene wet gelijke behandeling, die dit verder uitleggen en voor bescherming zorgen. Ook in het Wetboek van Strafrecht staat dat discriminatie niet mag en strafbaar is. Discriminatie kan om verschillende redenen voorkomen, bijvoorbeeld op basis van afkomst, geslacht, leeftijd of geloof. Dit noemen we discriminatiegronden.

Naast de wettelijke discriminatiegronden, zoals afkomst, geslacht of handicap, zijn er ook situaties waarin mensen zich gediscrimineerd voelen, maar die juridisch niet onder de discriminatiewetgeving vallen. Dit noemen we niet-wettelijke gronden. Bijvoorbeeld als iemand wordt buitengesloten vanwege kledingkeuze, tatoeages of rookgedrag. Hoewel dit niet direct strafbaar is, kan het wel oneerlijk of kwetsend zijn. Antidiscriminatiebureaus nemen ook deze meldingen serieus en kunnen advies geven of bemiddelen.

Het aantal gronden, soms meerdere per klacht, is gedaald van 842 naar 548 in 2025, dit is te zien in tabel 1. Dit is een daling van 35% ten opzichte van 2024. Het totale aantal klachten is 506.

Tabel 1. Klachten naar discriminatiegrond

Gronden	2023	2024	**2025***		2023 %	2024 %	**2025 %**
Afkomst/etniciteit/huidskleur (1)	260	428	**310**		60%	51%	**57%**
(Homo)seksuele gerichtheid	55	93	**72**		13%	11%	**13%**
Geslacht (3)	28	79	**41**		7%	9%	**8%**
Godsdienst (2)	30	68	**36**		7%	8%	**7%**
Niet-wettelijke gronden	9	123	**33**		2%	15%	**6%**
Handicap / Chronische ziekte	32	32	**32**		8%	4%	**6%**
Leeftijd	7	5	**7**		2%	1%	**1%**
Politieke overtuiging	2	1	**3**		0%	0%	**1%**
Nationaliteit	1	5	**2**		0%	1%	**0%**
Levensovertuiging	2	0	**1**		0%	0%	**0%**
Overig / Onbekend	4	8	**11**		1%	1%	**2%**
Totaal	430	842	**548**		100%	100%	**100%**

Bron: klachtenregistratie ADV-net, Discriminatie.nl
* Exclusief Wilders meldingen
(1) 2025: inclusief 24x antisemitisme/anti Joods
(2) 2025: inclusief 26x anti-islam of moslim, 2x christelijk, 8x anders of niet bekend welke godsdienst
(3) 2025: inclusief 4x transgender en non-binair

Bij de 563 meldingen over de Wilders-tweet werden verschillende discriminatiegronden genoemd door de melders. Die hebben wij op die wijze geregistreerd. Het ging vooral over godsdienst en afkomst. Deze discriminatiegronden zijn eruit gefilterd in bovenstaande tabel zodat de reguliere ontwikkelingen niet worden overschaduwd. Naast godsdienst (561x) zijn ook afkomst (361x), leeftijd (81x) en geslacht (64x) genoemd.

<u>Discriminatie op grond van afkomst/huidskleur</u>

De meeste klachten (57%) die bij Discriminatie.nl Kennemerland binnenkomen gaan over afkomst en huidskleur[2]. Het procentuele aandeel van racisme fluctueert van jaar tot jaar, maar het is altijd meer dan 50%. Het aantal klachten op grond van afkomst/huidskleur is gedaald van 428 in 2024 naar 310 in 2025: een daling van 28%. Over de afgelopen vijf jaar is er echter sprake van een opwaartse trend.

Racisme is wijdverbreid en komt op vrijwel alle terreinen (locaties) veelvuldig voor (zie ook kruistabel 7.), maar is vooral zichtbaar en voelbaar in de eigen buurt/wijk, in de openbare ruimte en op de arbeidsmarkt.

[2] In wetgeving wordt gesproken over ‘ras’, daarmee wordt bedoeld: huidskleur, afkomst of nationale of etnische afstamming. Antisemitisme valt hier ook onder.

Mensen worden beledigd, discriminerend uitgescholden, lastiggevallen of gepest vanwege hun afkomst of huidskleur, vaak in combinatie met uitspraken als: *'ga terug naar je eigen land', 'k-buitenlander'* of *'je hoort hier niet'.* In de openbare ruimte en in buurt & wijk wordt hierover vooral veel gemeld bij of geregistreerd door de politie. Tabel 2. bevat een gedetailleerde uitsplitsing per subcategorie.

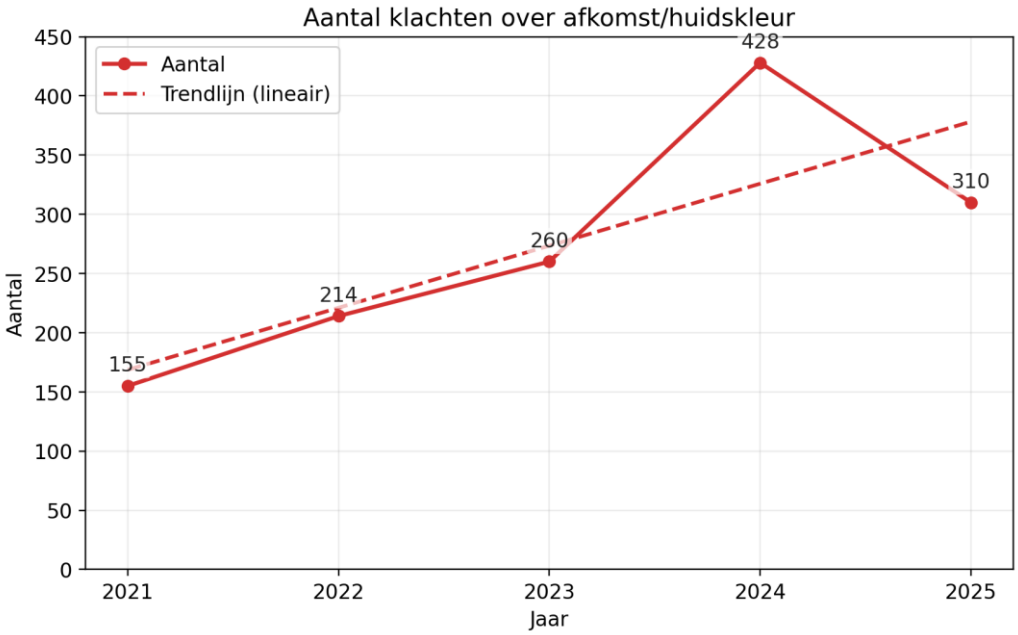

Bij de registratie van discriminatie op basis van afkomst/etniciteit/huidskleur maken we onderscheid tussen verschillende subcategorieën (zie tabel 2). Hierdoor krijgen we steeds beter zicht op welke specifieke groepen mensen melding maken van discriminatie. Soms is het herkomstland bekend, maar vaak wordt er gescholden met termen als "buitenlander" of blijft de herkomst onduidelijk. In dergelijke gevallen wordt de melding ondergebracht in de categorie "Nederlanders met migratieachtergrond." Dat blijft de meest gemelde subcategorie.

In totaal ontvingen we 49 klachten over belediging of discriminatie vanwege een donkere huidskleur, een daling ten opzichte van de twee voorgaande jaren. Naast deze afname valt een toename op van klachten waarin witte Nederlanders aangeven ongelijk of vijandig behandeld te worden op basis van hun huidskleur of afkomst.

Daarnaast is het aantal klachten over antisemitisme weer licht gedaald. We registreren sinds 2024 hakenkruizen als aparte categorie, de bekladding is veelal willekeurig, bijvoorbeeld in een tunneltje en dus geen doelbekladding.

Tabel 2. Subcategorieën afkomst/etniciteit/huidskleur, in absolute aantallen

	2022	2023	2024	**2025**
Nederlanders met migratieachtergrond	93	103	167	**183**
Donkere/zwarte huidskleur	44	63	94	**49**
Antisemitisme/anti Joods	9	16	29	**24**
Nederlanders wit (zonder migratieachtergrond)	3	10	19	**25**
Uiterlijke kenmerken: Aziatisch	10	5	15	**17**
Roma/Sinti / Antiziganisme			2	**1**
Hakenkruizen			30	**7**
Anders / niet bekend	49	63	72	**10**
Totaal	208	260	428	**310**

Seksuele gerichtheid

Het aantal klachten op grond van (homo)seksuele gerichtheid laat een daling zien van 93 naar 72 discriminatieklachten in 2025. Dit is een daling van 23%. De ontwikkeling vertoont echter een opwaartse trend. De meeste zaken spelen zich af in de openbare ruimte: veel beledigende scheldpartijen tegen homoseksuele mannen/jongens, gemeld bij of geregistreerd door de politie. Ook worden er discriminatieklachten ingediend over de eigen buurt en de arbeidsmarkt.
Circa 45% van deze incidenten vond plaats in Haarlem. Het aandeel van Haarlemmermeer is 10%. Zandvoort en Velsen staan op plaats 3 en 4.
In 2025 zijn er bijna geen meldingen van vernielde regenboogvlaggen of –bankjes.

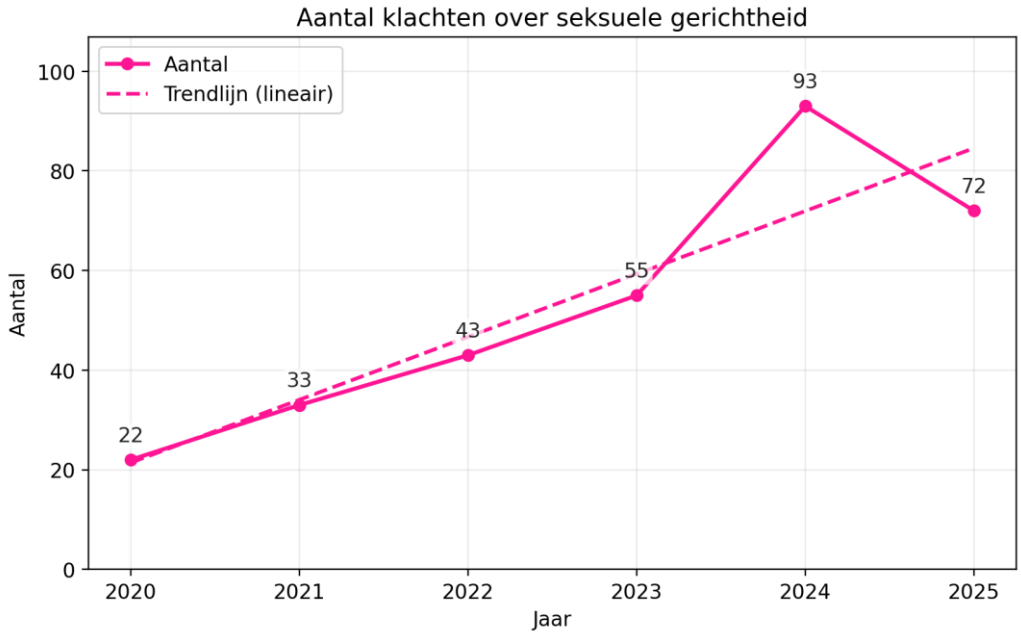

In 2025 zijn via de campagne RITA[3], RITA - Report it Always 84 meldingen binnengekomen van discriminerende, vijandige voorvallen jegens LHBTIQ+-personen die plaatsvonden **in Haarlem.** Het waren alleen anonieme meldingen waardoor wij de melders niet verder konden ondersteunen of adviseren. Er is geen aangifte gedaan bij de politie. De melders geven zelf aan of het gaat om seksuele gerichtheid (58x) of gender(expressie) (26x). We hebben de meldingen niet als reguliere meldingen geregistreerd en ook niet verwerkt in de analyses.

Van de 84 meldingen in Haarlem speelt 42% zich af in de openbare ruimte (waarvan 75% in het centrum), 11% in detailhandel, 7% in het openbaar vervoer en 7% in de horeca. De overige meldingen gaan over de arbeidsmarkt, het onderwijs, sport en buurt & wijk.

Tabel 3. Aard van voorval RITA-meldingen in Haarlem

	2025 abs.	2025 %
Fysiek geweld en/of vernieling	16	20%
Schelden en/of bedreiging	46	54%
Uitsluiting en/of ongelijke behandeling	22	26%
	84	100%

Formeel vallen klachten van transgenders en non-binaire personen onder de discriminatiegrond geslacht. Maar we benoemen hen hier tekstueel onder de LHBTIQ+-paraplu. Er kwamen in 2025 vier

[3] https://www.rita.nl/ report it always. Campagne voor discriminatie bewustwording en verhoging meldingsbereidheid in Amsterdam en omstreken. Er is ook veel gemeld over incidenten in Haarlem.

discriminatieklachten binnen van transgenderpersonen en non-binaire personen, tegenover 8 klachten in 2024. In het Pink Panel onderzoek van 2024 zagen we een sterke toename van vijandigheid jegens transpersonen en non-binaire personen. We hadden verwacht die tendens terug te zien in de klachten, maar dat is dus niet het geval.

Geslacht

Het aantal discriminatieklachten op grond van geslacht daalde in 2025 met 48%, van 79 naar 41 meldingen. Ook hier zien we wel een opwaartse trend. De afname is sterker dan bij andere discriminatiegronden. De hoge aantallen in 2024 verklaren dit deels: toen ontving Discriminatie.nl een clustermelding over Omroep Ongehoord Nederland (m/v, geen x) en waren er 20 klachten over zwangerschapsdiscriminatie, die het totaal dat jaar aanzienlijk verhoogden.
In 2025 werden nog maar 3 klachten over zwangerschapsdiscriminatie geregistreerd. Het is niet duidelijk waardoor deze sterke daling wordt veroorzaakt.
Wel was er in 2025 opnieuw sprake van een clustermelding, ditmaal bestaande uit 16 meldingen over de SGP, specifiek gericht op de rol van vrouwen in politiek en bestuur. Daarnaast blijft een terugkerend patroon zichtbaar: net als in 2024 kwamen in 2025 relatief veel klachten binnen van vrouwen die op straat of in hun eigen wijk werden uitgescholden, waarbij termen als “hoer” en “slet” werden gebruikt, vaak in combinatie met opmerkingen over afkomst.

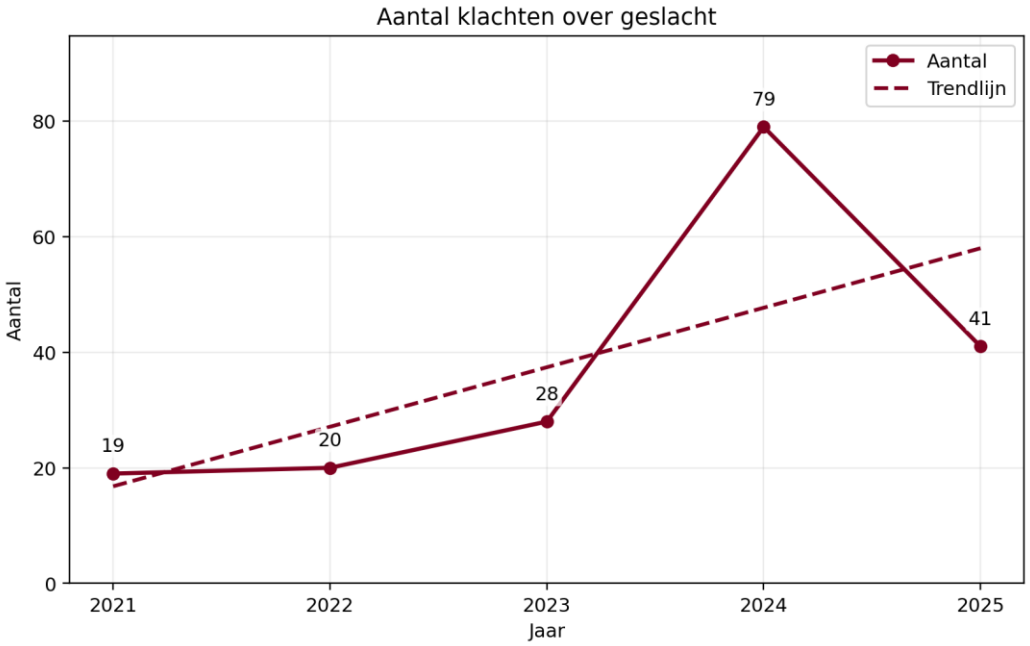

Godsdienst

Het aantal klachten over godsdienstdiscriminatie is in 2025 bijna gehalveerd: van 68 meldingen in 2024 naar 36 klachten in 2025. Ondanks deze daling past de ontwikkeling in een opwaartse trend.
Van de 36 klachten in 2025 hadden 10 meldingen betrekking op christendom of andere religies. De overige 26 klachten (72%) gingen over discriminatie van de islam of moslims.
Opvallend is dat het aantal meldingen van moslimdiscriminatie eveneens halveerde (van 51 naar 26), ondanks de verhoogde aandacht die Discriminatie.nl Kennemerland in 2025 aan dit onderwerp gaf. In samenwerking met de gemeenten werden vier bijeenkomsten georganiseerd in Haarlemmermeer, Haarlem, Beverwijk en Velsen, gericht op bewustwording, om moslimdiscriminatie bespreekbaar te maken en om oplossingsrichtingen te vinden.
De klachten zijn zeer uiteenlopend. Zo meldden sommige bewoners discriminerende bejegening door buren, terwijl anderen aangaven te zijn afgewezen bij sollicitaties waarbij zij ‘hun moslim-zijn’ als reden noemden.”

De 563 Wilders-meldingen zijn buiten beschouwing gelaten, terwijl deze in grote mate betrekking hadden op moslimdiscriminatie. Dit laat zien dat zorgen hierover wél breed leven: niet alleen moslims, maar ook veel niet-moslims hebben hierover melding gedaan.

Daarnaast zijn er nog enkele zaken die eruit springen:

- Er is aangifte gedaan bij de politie van groepsbelediging, haatzaaien en opruiing door verbranden van een Koran in Hoofddorp. Hiervoor was veel aandacht in de media.
- De conferentie over moslimdiscriminatie in Velsen die door Discriminatie.nl Kennemerland werd georganiseerd in samenwerking met de gemeente werd vooraf genoemd in verschillende media. Dit leverde diverse haatmails en een bedreiging richting de gemeente Velsen op.
- De moderator van de conferentie over moslimdiscriminatie ontving diverse haatmails over moslims. De moderator werd ook uitgemaakt voor landverrader en antisemitisch.
- De voorzitter van een buurtplatform doet uitspraken over moslims die balanceren op de grens van wat als juridisch discriminerend kan worden beschouwd. Het werd wel als discriminerend ervaren.

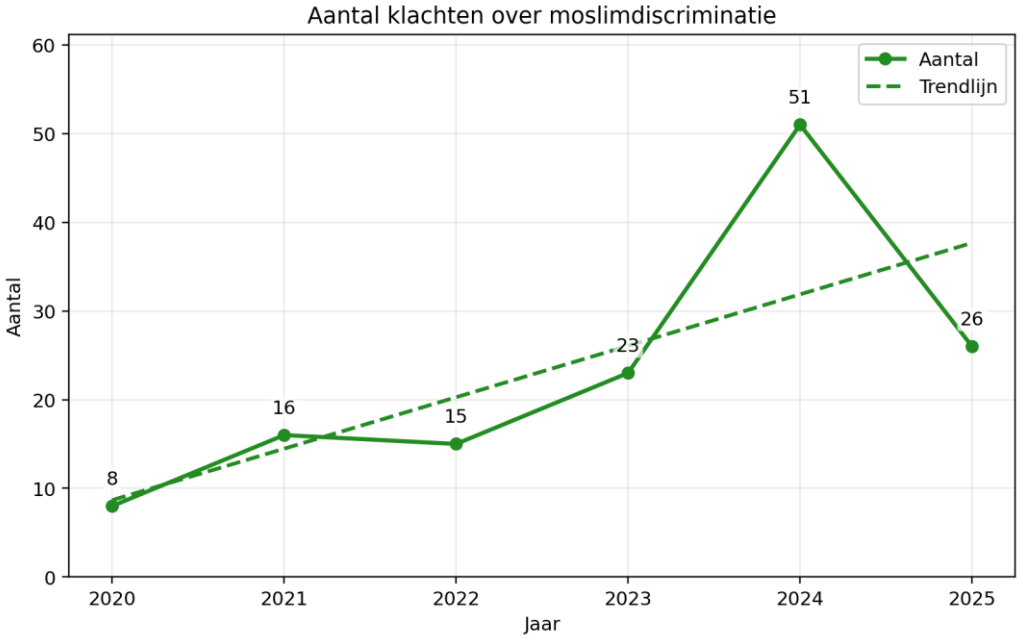

Niet wettelijke gronden

De 33 niet-wettelijke klachten zijn heel divers en gaan over incidenten waar geen wettelijke bescherming voor geldt. Zoals dat één persoon in een restaurant anders behandeld wordt dan als je met twee personen of meer uit eten gaat. Het kan gaan over pesten vanwege het alternatieve uiterlijk van iemand of over algemene pesterijen of zaken die men oneerlijk vindt. Of men voelt zich als niet smartphone gebruiker buitengesloten. De sterke daling ten opzichte van 2024 hangt samen met het feit dat dat jaar veel meldingen binnenkwamen over de coronaperiode. Toen Hugo de Jonge in januari 2024 als minister van Binnenlandse Zaken de nieuwe naam en meldwebsite Discriminatie.nl lanceerde, leidde dat tot een groot aantal boze reacties van mensen die nog altijd verontwaardigd zijn over het coronabeleid in 2020 en 2021. In die periode was Hugo de Jonge minister van Volksgezondheid en verantwoordelijk voor de invoering van de coronamaatregelen. Mensen grepen de lancering van Discriminatie.nl aan om opnieuw klachten in te dienen over het coronabeleid (wat een niet wettelijke grond is), waardoor het totaal aantal meldingen in 2024 hoog uitviel.

Handicap/chronische ziekte

Het totale aantal klachten op grond van handicap of chronische ziekte blijft al jaren stabiel rond de 30. Hoewel mensen met een beperking zeker ook discriminatie ondervinden, lijkt het dat zij in mindere mate te maken hebben met polarisatie (wij-zij denken). Dit kan te maken hebben met een ander type vooroordelen dat tegen deze groepen bestaat. Het zijn bijvoorbeeld geen nieuwkomers, dus worden ze ook niet als zodanig behandeld. Er worden op dit moment gesprekken gevoerd met de verschillende platforms die meedenken met gemeenten over handicap/chronische ziekten. Hierbij komt naar voren dat mensen met een beperking veel last hebben van obstakels in de openbare ruimte en men zich benadeeld voelt in winkels vanwege de beperkte toegankelijkheid door deuren, volle of smalle gangpaden etc. Dit wordt vaak gezien als een gegeven, als 'onderdeel van het leven' dat 'erbij hoort' (geïnternaliseerd validisme) en hierover meldt men niet of nauwelijks bij Discriminatie.nl of de betreffende gemeente.

De meeste meldingen gaan over situaties op het terrein van collectieve voorzieningen (vooral gezondheidszorg). Maar ook over, in veel mindere mate, incidenten op het gebied van sport en recreatie, winkels en arbeidsmarkt.

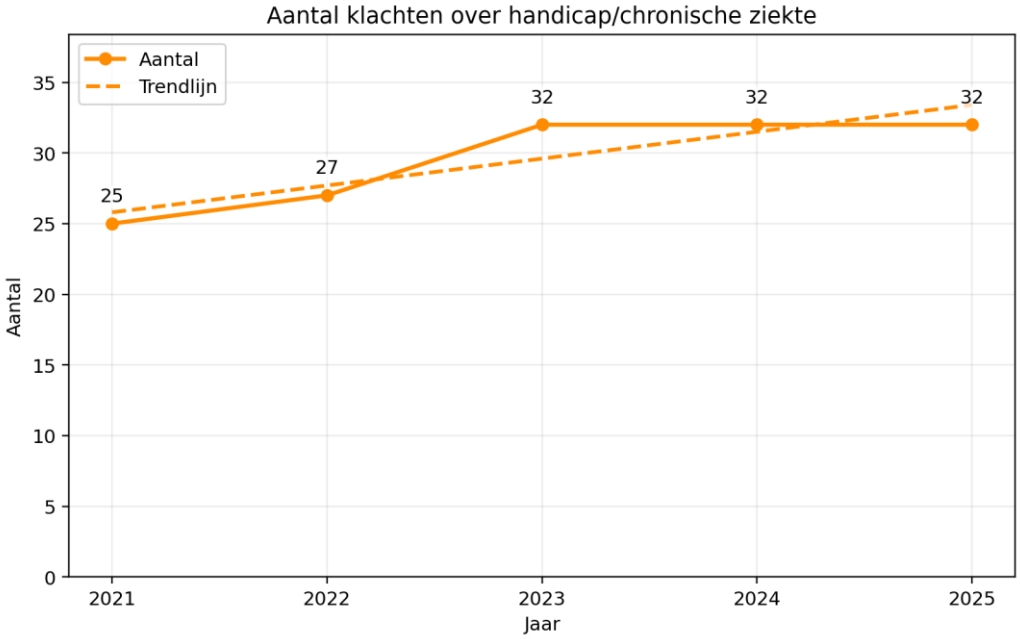

De klachten die Discriminatie.nl Kennemerland registreert en in behandeling neemt, komen het meeste van mensen met een lichamelijke beperking, maar ook van mensen met een psychische aandoening (neurodiversiteit), zoals autisme of ADHD of mensen met een chronische aandoening.

Tabel 4. Subcategorieën van grond Handicap/Chronische ziekte

	2023	2024	**2025**
Lichamelijke beperking	9	13	**12**
Psychische aandoening	9	9	**8**
Chronische aandoening	4	4	**6**
Verstandelijke beperking	-	3	**3**
Visuele / Gehoor / Spraakbeperking	1	1	**2**
Overig	2	3	**4**
Totaal	25	33	**35**

Soms is per klacht sprake van meer subcategorieën. Daarom komt het totaal in tabel 4. uit op 35, terwijl het 32 klachten betreft.

Maatschappelijk terrein

Discriminatie doet zich op uiteenlopende plekken, maatschappelijke terreinen, voor. Omdat elke klacht wordt geregistreerd op één terrein, komt het aantal terreinen overeen met het totaal aantal klachten. In 2025 daalde dit totaal van 751 naar 506 (-33%). Tabel 5. laat zien hoe de klachten per terrein zijn verdeeld en waar de grootste afnames of toenames te vinden zijn.

Tabel 5. Klachten naar maatschappelijk terrein

	2023	2024	**2025 excl Wilders**		2023 %	2024 %	**2025 excl Wilders %**
Openbare ruimte	56	108	**86**		14%	14%	**17%**
Arbeidsmarkt	85	127	**81**		21%	17%	**16%**
Buurt/wijk	70	92	**81**		18%	12%	**16%**
Collectieve voorzieningen	35	162	**55**		9%	22%	**11%**
Publieke en politieke opinie	14	42	**34**		4%	6%	**7%**
Commerciële dienstverlening	31	54	**33**		8%	7%	**7%**
Privésfeer	19	19	**29**		5%	3%	**6%**
Sport en recreatie	9	30	**21**		2%	4%	**4%**
Onderwijs	34	23	**21**		9%	3%	**4%**
Media en reclame	8	23	**17**		2%	3%	**3%**
Horeca / Amusement	11	29	**13**		3%	4%	**3%**
Politie / OM	9	5	**9**		2%	1%	**2%**
Huisvesting	6	9	**6**		1%	1%	**1%**
Overig	10	28	**20**		2%	4%	**4%**
Totaal	397	751	**506**		100%	100%	**100%**

Bron: klachtenregistratie ADV-net, Discriminatie.nl

Het aantal 34 bij het terrein publieke en politieke opinie is exclusief de 563 Wilders-meldingen. Bij de andere terreinen zijn de Wilders-meldingen niet van invloed. De oorzaken van de verdere ontwikkelingen worden hieronder nader beschreven.

<u>Openbare ruimte</u>

Er zijn in 2025 86 klachten binnengekomen over discriminatie-incidenten in de openbare ruimte. Dat is een daling ten opzichte van 2024 maar de trend is stijgend.

Mensen worden op straat discriminerend uitgescholden, bespuugd, gepest of mishandeld, in de meeste gevallen (63%) vanwege hun ras/afkomst/huidskleur. Hier is helaas vaak weinig tegen te doen omdat het meestal om onbekende daders gaat. Bij circa 30% gaat het om gerichte scheldpartijen, soms in combinatie met geweld, met het woord ‘k* homo’ of ‘pot’ erin.
Uit de RITA-meldingen komt naar voren dat ruim 40% van de voorvallen in Haarlem gericht tegen LHBTIQ+-personen zich afspeelt in de openbare ruimte.

Citaten uit de klachten:

Mijn man en ik liepen in Heemstede, waar mijn schoonouders wonen. We liepen na het eten even een rondje. Toen fietste er een Nederlands echtpaar langs rond een jaar of 60, en die schreeuwden "Hé boeven". Dit omdat wij van Turkse afkomst zijn en wij een iets donkere huidskleur hebben. Wij zijn hier erg van geschrokken en ik voel me zeer onveilig.

Een oudere vrouw zei tegen mij “ga terug naar je eigen land” terwijl ik kort stilstond bij een parkeerplek. Ik ben geboren in Amsterdam en dit voelde als racistische en kwetsende bejegening vanwege mijn afkomst.

Bekladdingen vallen ook onder incidenten in de openbare ruimte. Het kan gaan om een hakenkruis of een combinatie met de woorden Heil Hitler.

Citaten uit de klachten:

Racistisch en bedreigende leuzen en graffiti bij een fietsbrug, zoals ‘we will find you’ , 'antifa we gaan jullie pakken’, ‘Heil hitler’, ‘white power’, ‘eigen volk eerst’.

Discriminerende graffiti, zoals 'white lives matter' en 'remigratie'.

Arbeidsmarkt

Meestal staat arbeidsmarkt op één als het gaat om meest gemelde maatschappelijk terrein. In 2025 komen er ook weer veel klachten binnen die zich afspelen op of rondom werk, al is het aantal gedaald naar 81.
Ruim tweederde van de klachten gaat over zaken die zich afspeelden op de werkvloer (69%). Tijdens het werk worden mensen beledigd, racistisch uitgescholden of buitengesloten door collega´s of klanten of ongelijk behandeld door hun leidinggevende.
Discriminatie tijdens het werving- en selectietraject speelt een rol in ongeveer 14% van de gevallen. De resterende zaken gaan over promotie, uitstroom of arbeidsvoorwaarden.

Als we de klachten over de arbeidsmarkt specificeren naar discriminatiegrond, dan zien we dat het bij 52% van de incidenten gaat over afkomst/huidskleur. In 14% van de gevallen gaat het om politieagenten die tijdens hun werk worden uitgescholden voor k*homo en of andere woorden van die strekking.

Drie voorbeeldklachten:

Vrouw wordt vanwege Russische afkomst niet aangenomen bij supermarkt. Er werken veel Oekraïners. De acties van de klachtbehandelaar hebben uiteindelijk geleid tot excuses van hoofdkantoor voor het discriminerende beleid van filiaal.

Melding van een vrouw die niet mag solliciteren bij sportschool vanwege hoofddoek: ‘Mensen met petten en mutsen mogen ook niet achter de balie’. De klacht loopt nog

Man van kleur wordt op zijn werkplek N genoemd door teamleider. De teamleider noemde hem ook Zwarte Piet. Daarnaast verwees hij meerdere malen naar: "het seizoen komt er weer aan". Hij bedoelde Sinterklaas en Zwarte Piet. Melder heeft de manager ingelicht. Deze heeft er niets aan gedaan. De melder werkt er niet meer, maar heeft er nog steeds last van.*

Buurt en wijk

We zagen de afgelopen jaren een behoorlijke toename van het aantal discriminatie-incidenten dat zich afspeelt in de woonwijk van de melders. In 2025 is er weer sprake van een daling, naar 81 klachten.
In de eigen woonomgeving wordt discriminerend beledigd, gescholden en gepest. Circa 75% van de klachten gaat over afkomst/migratieachtergrond en huidskleur. Ruim 15% gaat over discriminatie van vooral homoseksuele mannen (zie ook kruistabel 5.).

Voorbeeldklacht en citaat uit klacht:

*Buur scheldt vrouw uit voor k*moslima, dat ze terug moet naar haar eigen land en dat ze het lapje voor haar hoofd moet wegdoen. Melding binnengekomen bij de politie.*

‘Onze buurman treitert ons al twee jaar, maar afgelopen jaar wordt het met de dag erger. Hij vernielt ons planten, gooit dropjes in de tuin en maakt aap-geluiden als wij langs lopen en steekt middelvinger naar ons toe. Wij hebben een donkere huidskleur.

Geprobeerd om met de buurman te praten zonder succes, de buurman uit bedreiging naar ons toe van: 'Ga maar naar jullie eigen soort, jullie horen niet hier'.
De melder heeft al diverse malen contact gehad met de woningcorporatie en met buurtbemiddeling. De klachtbehandelaar houdt een vinger aan de pols. De buurman is de laatste tijd weinig thuis, daardoor is het rustiger.

De buurman scheldt regelmatig (al jaren) zijn homoseksuele buren uit. De politie heeft al een dossier. De melders vragen aan Discriminatie.nl wat zij nog meer tegen de buurman kunnen doen. Er volgt advies om dit te bespreken met de VVE, het betreft een koophuis. De mannen bespreken dit en de VVE besluit dat er boetes gegeven kunnen worden, mocht de discriminatie en overlast voortzetten. Tevens gaat het bestuur bekijken welke juridische stappen er ondernomen kunnen worden. De mannen zien dat er schot in de zaak lijkt te komen en zijn tevreden met het advies.

Collectieve voorzieningen

De discriminatieklachten die worden geregistreerd onder het maatschappelijk terrein collectieve voorzieningen, zijn vooral gericht tegen de lokale overheid, gezondheidszorg (huisartsen en ziekenhuizen) en rijksoverheid.

Voorbeeldklacht:

Een gemeente treuzelt met het toegankelijk maken van een bepaald gebied voor mensen met een handicap. Melder vindt dit tegen de wettelijke verplichtingen van de gemeente ingaan. De klachtbehandelaar heeft contact opgenomen met de gemeente. Er liep een juridisch conflict over dit terrein. De lokale belangenorganisatie voor mensen met een beperking is erbij betrokken. In samenwerking met de gemeente is men gekomen tot een tijdelijke oplossing die tot ieders tevredenheid is.

Publieke en politieke opinie

Als we de meldingen over de tweet van Geert Wilders buiten beschouwing laten dan hadden in 2025 34 discriminatieklachten betrekking op het terrein van de publieke en politieke opinie. Het speelt zich veelal af in media of op sociale media.

Over de SGP en de rol van vrouwen in de politiek kwamen 16 klachten binnen. Ook dit is een zogenaamde clustermelding. De resterende 18 klachten over publieke en politieke opinie zijn niet echt divers en gaan vooral over afkomst, huidskleur, migratieachtergrond en asielzoekers. Maar ook over vermeend antisemitisme en godsdienst.

Voorbeeldklacht:

Een melder heeft een brief ontvangen van een fractievoorzitter van een politieke partij. De brief staat volgens haar vol met aannames en voelt erg discriminerend ten opzichte van asielzoekers. Doel van de brief is om te voorkomen dat er een AZC in de gemeente wordt geopend.

Commerciële dienstverlening

Ook het aantal discriminatieklachten op het terrein van commerciële dienstverlening is gedaald, naar 33. Het gaat om klachten over bejegening of uitsluiting door verzekeringsmaatschappijen, banken, in winkels en in het openbaar vervoer. De meeste klachten gaan over discriminerende bejegening in winkels.

Citaat uit een klacht:

Ik ben speciaal naar een reisorganisatie gegaan om een reis te boeken voor mij en mijn dochter, die in een rolstoel zit. Ik dacht: de reisorganisatie ontzorgt en helpt ons. Dit leek in eerste instantie zo, maar een paar dagen later ontvang ik een mail dat de transfer van het vliegtuig naar het hotel niet mogelijk is met de rolstoel. Maar dat de organisatie een privé-taxi kan regelen voor EUR 270,- retour. En dat terwijl we inclusief transfer hadden geboekt. Echter, de organisatie waarmee de reisorganisatie dit regelt, neemt geen inklapbare rolstoel met accu mee. De melder heeft haar reis gecanceld. De wederpartij heeft aangegeven de situatie te betreuren. De reactie is niet naar tevredenheid van de melder die de reactie te weinig empathisch vindt en excuses mist. Ze wil geen verdere stappen ondernemen. Haar eindreactie is wederom gecommuniceerd naar de reisorganisatie omdat de melder wil dat de reisorganisatie beter begrijpt wat voor negatieve impact dit op hen heeft gehad.

Wijze van discriminatie

Discriminatie kan vele vormen aannemen. Vijandige bejegening omvat vooral beledigende scheldpartijen, waarbij afkomst, huidskleur, godsdienst of seksuele gerichtheid centraal staan, en bekladdingen. Omstreden behandeling gaat over anders behandelen en uitsluiten. Mensen worden belemmerd of uitgesloten van toegang tot werk, diensten of voorzieningen.

Tabel 6. Klachten naar wijze van de discriminatie

	2023	2024	**2025 excl Wilders**
Omstreden behandeling	120	293	**144**
Vijandige bejegening	278	437	**341**
Bedreiging	55	98	**51**
Geweld (incl. vernieling)	51	81	**43**
Overig	6	16	**13**
Totaal	510	925	**592**

* Vaak is per klacht sprake van meer wijzen van discriminatie. Daarom komt het totaal in tabel 6. uit op 592, terwijl het 506 klachten betreft.

Het aantal klachten waarin bedreiging en/of geweld een rol speelt, is verminderd.

Wat komt waar het meeste voor?

In onderstaande kruistabel is af te lezen op welk terrein (of locatie) een bepaalde discriminatiegrond vooral voorkomt, althans waarover wordt gemeld. Wat duidelijk wordt, is dat de gemelde discriminatie op grond van afkomst/huidskleur overal voorkomt, terwijl bijvoorbeeld discriminatie op grond van handicap /chronische ziekte vooral wordt ervaren bij collectieve voorzieningen.
In de tekst bij gronden en terreinen hebben we de bijzonderheden al toegelicht. Onderstaande tabel is exclusief de Wilders-meldingen.

Tabel 7. Kruistabel: Aantal klachten discriminatiegrond x maatschappelijk terrein, 2025

	Herkomst/ huidskleur	Geslacht	Gods-dienst	(Homo) seksuele gerichtheid	Handic/ chr. ziekte	Niet-wettelijk gronden	Leeftijd	Overige gronden
Arbeidsmarkt	42	8	6	14	4	3	4	4
Buurt/Wijk	59	3	2	14	3	2		3
Openbare ruimte	54	6	5	27		2		1
Collectieve voorzieningen	30	3	9	1	13	5		3
Commerc. dienstverlening	22	1		1	3	4	2	
Publieke/ Pol. opinie	18	17	5	2		3		2
Sport/recreatie	15	1	1		4	2		
Media/reclame	10		2	1		1	1	1
Onderwijs	9		5	3	2	1		1
Privésfeer	22	1		4		2		
Horeca/amu sement	6			2	1	3		1
Onbekend / Overig	13	1	1	2		4		
Politie/OM	7			1	1	-		
Huisvesting	3				1	1		1

Lage meldingsbereidheid

Dat de klachten en meldingen maar een klein deel van de werkelijkheid weergeven, is helaas al heel lang realiteit. Circa 3% van de mensen die een discriminatie voorval meemaken, meldt dit bij registratie-instanties zoals de politie, een antidiscriminatiebureau of het College voor de Rechten van de Mens. Deze lage meldingsbereidheid blijkt uit onderzoek[4]. Mensen kunnen om meerdere redenen afzien van melden. Ze willen niet te lang stil blijven staan bij een negatieve ervaring of ze denken dat melden geen zin heeft. Soms weten mensen niet dat er instanties zijn waar ze discriminatie kunnen melden. Uit netwerkgesprekken komt naar voren dat veel mensen regelmatig last hebben van belediging, stigmatisering of discriminatie vanwege hun afkomst, godsdienst, seksuele voorkeur, gender of handicap. Het wordt door de betrokkenen vaak gezien als iets ‘wat erbij hoort’ (internalisering).
Wat we ook weten is dat circa 10-15% van de inwoners in Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen in verschillende monitors aangeven dat zij te maken hebben gehad met discriminatie. Dit biedt zicht op heel andere aantallen dan de klachten die daadwerkelijk worden gemeld bij Discriminatie.nl Kennemerland of de politie.

Klachten per gemeente

In tabel 8. staan de klachten vermeld per woonplaats melder (gemeente waarvan de inwoners discriminatie hebben gemeld, wat ook in een andere gemeente kan hebben plaatsgevonden).
Van inwoners in Haarlem en Haarlemmermeer komen de meeste discriminatieklachten binnen, respectievelijk 199 en 109 in 2025. Hierna volgen Velsen en Beverwijk.

Vrijwel alle gemeenten laten een daling zien als we de Wilders-meldingen niet meetellen. De trend is wel stijgend bij Haarlem, Haarlemmermeer, Velsen, Zandvoort en Heemstede.
In Beverwijk, Heemskerk en Bloemendaal stabiliseert het aantal meldingen of daalt het zelfs.

[4] Ervaren Discriminatie in Nederland II, 2020, Sociaal en Cultureel Planbureau.

Tabel 8. Aantal klachten per gemeente, geregistreerd door Discriminatie.nl Kennemerland op basis van woonplaats melder

	Klachten woonplaats melder 2023	Klachten woonplaats melder 2024	**Klachten woonplaats melder 2025 excl Wilders**	**Wilders-meldingen**
Haarlem	149	302	**199**	**246**
Haarlemmermeer	93	150	**109**	**125**
Velsen	33	79	**64**	**57**
Beverwijk	41	67	**42**	**32**
Heemskerk	21	40	**22**	**20**
Zandvoort	10	33	**18**	**7**
Heemstede	11	27	**17**	**38**
Bloemendaal	18	23	**13**	**29**
Uitgeest	7	5	**4**	**8**
Overige gemeenten of gemeente niet bekend	14	25	**18**	**1**
Totaal	397	751	**506**	**563**
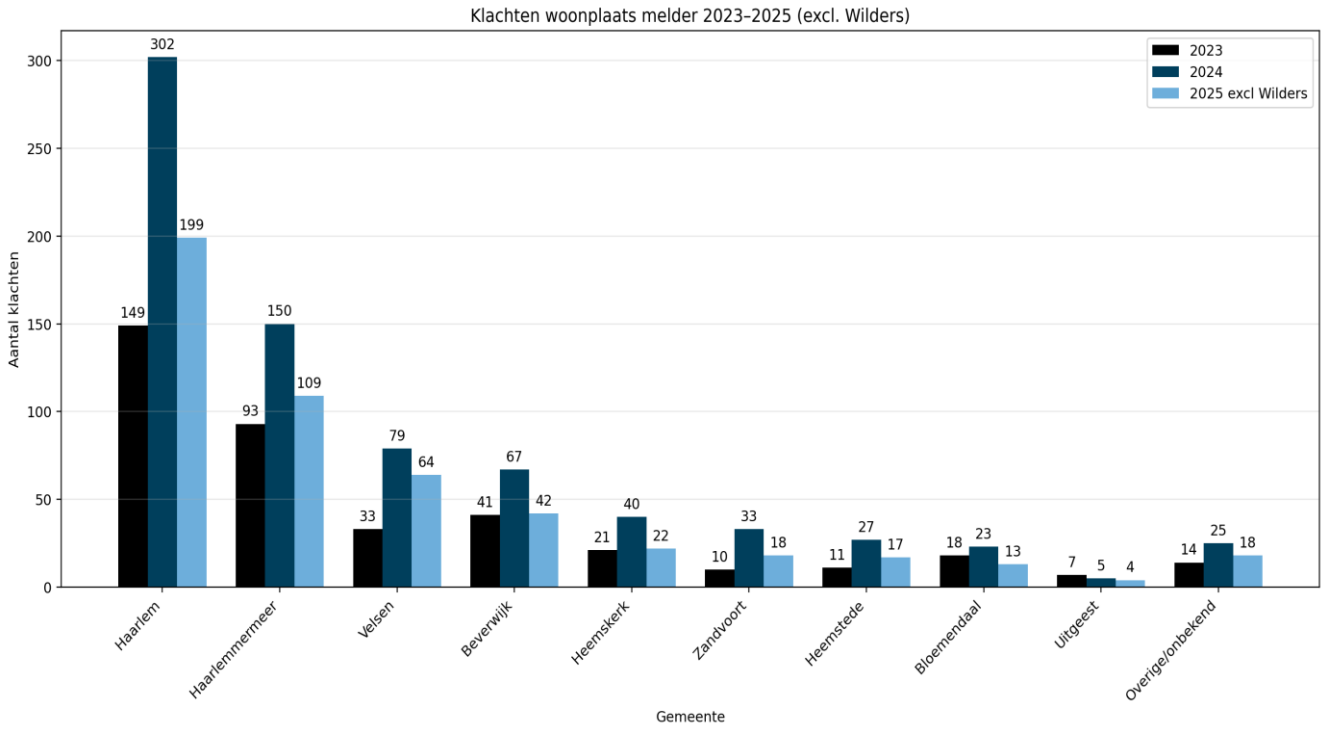
Grafiek 2. Aantal klachten per gemeente, geregistreerd door Discriminatie.nl Kennemerland op basis van woonplaats melder